COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 31.1.2025
COM(2025) 23 final

ANNEX

ANEXĂ

la

Propunerea de Decizie a Consiliului

privind încheierea, în numele Uniunii, a Acordului privind comerțul digital între Uniunea Europeană și Republica Singapore

ANEXĂ

ACORD PRIVIND COMERȚUL DIGITAL

ÎNTRE

UNIUNEA EUROPEANĂ

ȘI

REPUBLICA SINGAPORE

PREAMBUL

Uniunea Europeană, denumită în continuare „Uniunea”,

și

Republica Singapore, denumită în continuare „Singapore”,

denumite în continuare împreună „părțile” sau în mod individual „partea”,

VALORIFICÂND parteneriatul lor solid și de lungă durată, bazat pe principiile și valorile comune reflectate în Acordul de parteneriat și cooperare între Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Singapore, pe de altă parte, încheiat la Bruxelles, Belgia, la 19 octombrie 2018 (denumit în continuare „Acordul de parteneriat și cooperare”), prin punerea în aplicare a dispozițiilor sale privind comerțul;

DORIND să consolideze zona de liber schimb instituită prin Acordul de liber schimb dintre Uniunea Europeană și Republica Singapore, încheiat la Bruxelles, Belgia, la 19 octombrie 2018 (denumit în continuare „Acordul de liber schimb”);

RECUNOSCÂND parteneriatul digital Uniunea Europeană-Singapore (denumit în continuare „parteneriatul digital”), semnat la 1 februarie 2023, ca inițiativă de promovare a cooperării dintre Uniune și Singapore într-o varietate de domenii ale economiei digitale și de creare a unor oportunități pentru inițiative și eforturi comune în domenii noi și emergente ale economiei digitale;

RECUNOSCÂND principiile privind comerțul digital dintre Uniunea Europeană și Singapore, semnate la 1 februarie 2023, ca element-cheie al parteneriatului digital, reflectând angajamentul comun al părților față de o economie digitală deschisă și oferind un cadru comun pentru stimularea comerțului digital;

RECUNOSCÂND importanța economiei digitale și a comerțului digital și faptul că succesul economic continuu depinde de capacitatea combinată a părților de a valorifica progresele tehnologice pentru a îmbunătăți întreprinderile existente, a crea noi produse și piețe și a îmbunătăți viața de zi cu zi;

RECUNOSCÂND oportunitățile economice și accesul mai larg la bunuri și servicii pentru întreprinderi și consumatori generate de economia digitală și de comerțul digital;

HOTĂRÂTE să își aprofundeze relațiile economice în domenii noi și emergente, în contextul relațiilor lor comerciale bilaterale preferențiale;

DORIND să își consolideze relațiile comerciale bilaterale preferențiale în cadrul relațiilor lor generale și în mod coerent cu acestea și recunoscând că prezentul acord, împreună cu Acordul de liber schimb, vor forma un nou climat și o zonă de liber schimb propice pentru dezvoltarea comerțului digital între părți;

RECUNOSCÂND importanța colaborării pentru a elabora norme și standarde digitale și pentru a facilita interoperabilitatea într-un mod fiabil și securizat, precum și pentru a promova cadre de reglementare deschise, transparente, nediscriminatorii și previzibile pentru facilitarea comerțului digital;

HOTĂRÂTE să faciliteze un mediu digital sigur și de încredere, care să promoveze interesele consumatorilor și ale întreprinderilor și să stimuleze încrederea publicului;

REAFIRMÂNDU-ȘI angajamentul față de principiile dezvoltării durabile din Acordul de liber schimb și împărtășind viziunea comerțului digital ca factor esențial al dezvoltării durabile, în dimensiunea sa economică, socială și de mediu;

RECUNOSCÂND contribuția comerțului digital la transformarea verde și digitală a economiilor noastre și considerând, prin urmare, că normele privind comerțul digital ar trebui să fie adaptate exigențelor viitorului și receptive la inovare și la tehnologiile emergente;

RECUNOSCÂND susținerea antreprenoriatului de către comerțul digital și capacitarea tuturor persoanelor și întreprinderilor de toate dimensiunile din economia mondială prin îmbunătățirea interoperabilității, a inovării, a concurenței și a accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, în special pentru antreprenoare și microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, promovând în același timp incluziunea digitală a grupurilor și a persoanelor care se pot confrunta în mod disproporționat cu obstacole în calea comerțului digital;

RECUNOSCÂNDU-ȘI interdependența în ceea ce privește aspectele legate de economia digitală și, în calitate de economii online principale, interesul lor comun de a proteja infrastructura critică și de a asigura un internet sigur și fiabil, care să sprijine inovarea și dezvoltarea economică și socială;

RECUNOSCÂND importanța transparenței în comerțul și investițiile internaționale, care este în avantajul tuturor părților interesate;

URMĂRIND să instituie un cadru de cooperare modern și dinamic, care să corespundă ritmului accelerat și evoluției permanente a economiei digitale și a comerțului digital;

REAFIRMÂNDU-ȘI dreptul de reglementare pe teritoriile lor pentru atingerea obiectivelor politice legitime;

COMPLETÂND rolul de lider internațional și regional al părților în vederea instituirii unor criterii de referință, norme și standarde ambițioase pentru economia digitală și comerțul digital;

REAFIRMÂNDU-ȘI angajamentul în favoarea Cartei Organizației Națiunilor Unite semnate la San Francisco la 26 iunie 1945 și ținând seama de principiile formulate în Declarația Universală a Drepturilor Omului adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948;

BAZÂNDU-SE pe drepturile și obligațiile care le revin în temeiul Acordului de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (denumit în continuare „Acordul OMC”), încheiat la Marrakesh, Maroc, la 15 aprilie 1994, și al altor acorduri și instrumente multilaterale și bilaterale de cooperare referitoare la comerțul digital și la economia digitală la care ambele părți sunt parte,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

CAPITOLUL UNU

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 1

Obiectiv

Obiectivul prezentului acord îl constituie facilitarea comerțului digital cu bunuri și servicii între părți, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord. Prezentul acord se aplică în cadrul Acordului de parteneriat și cooperare și, împreună cu Acordul de liber schimb, formează zona de liber schimb în conformitate cu articolul XXIV (Aplicare teritorială – Trafic de frontieră – Uniuni vamale și zone de liber schimb) din Acordul general pentru tarife și comerț 1994 (denumit în continuare „GATT 1994”) și cu articolul V (Integrare economică) din Acordul general privind comerțul cu servicii (denumit în continuare „GATS”).

ARTICOLUL 2

Domeniul de aplicare

1. Prezentul acord se aplică măsurilor luate de o parte care au efecte asupra comerțului efectuat prin mijloace electronice.

2. Prezentul acord nu se aplică:

(a) serviciilor audiovizuale;

(b) serviciilor de radiodifuziune și televiziune[1];

(c) informațiilor deținute sau prelucrate de către o parte sau în numele unei părți sau măsurilor legate de astfel de informații[2], inclusiv măsurilor legate de colectarea, stocarea sau prelucrarea acestora, cu excepția celor prevăzute la articolul 16 (Date publice deschise).

3. Prezentul acord nu se aplică serviciilor[3] prestate sau activităților desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale.

4. Pentru mai multă certitudine, o măsură care afectează prestarea unui serviciu oferit sau furnizat pe cale electronică face obiectul obligațiilor prevăzute în dispozițiile relevante din Capitolul Opt din Acordul de liber schimb, inclusiv în anexele 8-A și 8-B la Acordul de liber schimb, precum și al oricăror excepții aplicabile obligațiilor respective.

ARTICOLUL 3

Dreptul de reglementare

Părțile își reafirmă dreptul de reglementare pe teritoriile lor, în vederea realizării unor obiective politice legitime, cum ar fi protecția sănătății publice, serviciile sociale, educația publică, siguranța, mediul sau moralitatea publică, protecția socială sau a consumatorilor, protecția vieții private și a datelor, precum și promovarea și protejarea diversității culturale.

ARTICOLUL 4

[1] Serviciile de radiodifuziune se referă la serviciile definite la articolul 8.25 (Definiții) litera (a) din Acordul de liber schimb.

[2] Pentru mai multă certitudine, astfel de măsuri le includ pe cele referitoare la sistemele, infrastructura sau facilitățile utilizate pentru colectarea, stocarea sau prelucrarea unor astfel de informații.

[3] În sensul prezentului acord, „serviciu prestat în exercitarea autorității guvernamentale” are același înțeles ca în GATS, inclusiv, după caz, în anexa GATS privind serviciile financiare.

Definiții

În sensul prezentului acord:

(a) „mesaj electronic comercial” înseamnă un mesaj electronic trimis în scopuri comerciale la o adresă electronică a unei persoane prin intermediul oricărui serviciu de telecomunicații oferit publicului în general, cuprinzând cel puțin poșta electronică, mesajele text și multimedia (SMS și MMS) și, în măsura prevăzută de actele cu putere de lege sau normele administrative ale unei părți, alte tipuri de mesaje electronice;

(b) „consumator” înseamnă orice persoană fizică implicată în comerțul digital în scopuri diferite de scopurile profesionale;

(c) „persoană vizată” înseamnă, în sensul articolului 5 (Fluxuri transfrontaliere de date):
   (i) persoană fizică a unei părți;
   (ii) o întreprindere a unei părți sau
   (iii) o companie maritimă stabilită în afara Uniunii sau a Republicii Singapore și controlată de persoane fizice dintr-un stat membru al Uniunii sau din Republica Singapore, ale cărei nave sunt înregistrate în conformitate cu legislația unui stat membru al Uniunii sau a Republicii Singapore și arborează pavilionul unui stat membru sau al Republicii Singapore;

(d) „autentificare electronică” înseamnă procesul sau actul de a verifica identitatea unei părți la o comunicare sau tranzacție electronică sau de a asigura integritatea unei comunicații electronice;

(e) „facturare electronică” înseamnă crearea, prelucrarea și schimbul electronic automat al unei facturi între un vânzător și un cumpărător, utilizând un format structurat de date;

(f) „cadru de facturare electronică” înseamnă un sistem care facilitează facturarea electronică;

(g) „plăți electronice” înseamnă transferul de către plătitor al unei creanțe pecuniare către o persoană, care este acceptabil pentru beneficiarul plății și este efectuat prin mijloace

electronice, dar nu include serviciile de plată ale băncilor centrale care implică decontarea între furnizorii de servicii financiare;

(h) „semnătură electronică” înseamnă date în format electronic care sunt conținute, atașate la sau asociate logic cu un mesaj electronic de date și care pot fi utilizate pentru a identifica semnatarul în legătură cu mesajul de date și pentru a indica aprobarea semnatarului cu privire la informațiile conținute în mesajul de date;

(i) „versiune electronică” a unui document înseamnă un document în format electronic prevăzut de una dintre părți;

(j) „utilizator final” înseamnă o persoană care cumpără sau se abonează la un serviciu de acces la internet de la un furnizor de servicii de acces la internet;

(k) „întreprindere” înseamnă o persoană juridică, o sucursală sau o reprezentanță;

(l) „întreprindere a unei părți” înseamnă, în sensul articolului 5 (Fluxuri transfrontaliere de date), o întreprindere care este constituită sau organizată în alt mod în temeiul legislației unei părți și, în cazul unei persoane juridice, este implicată în operațiuni comerciale substanțiale pe teritoriul părții respective[4];

(m) „serviciu financiar” înseamnă un serviciu financiar astfel cum este definit la articolul 8.49 (Domeniu de aplicare și definiții) alineatul (2) litera (a) din Acordul de liber schimb;

(n) „date publice” înseamnă date aflate în proprietatea sau posesia oricărui nivel de guvernare și a organismelor neguvernamentale în exercitarea competențelor care le sunt conferite de orice nivel de guvernare;

(o) „persoană juridică” înseamnă orice entitate juridică constituită în mod corespunzător sau altfel organizată în temeiul legislației în vigoare, cu scop lucrativ sau nu, care aparține

[4] UE consideră conceptul de „legătură efectivă și continuă” cu economia unui stat membru al Uniunii, consacrat la articolul 54 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”), ca fiind echivalent cu conceptul de „operațiuni comerciale substanțiale”.

sectorului privat sau public, inclusiv orice corporație, trust, societate de persoane, întreprindere comună, întreprindere unipersonală sau asociație;

(p) „măsură” înseamnă orice măsură a unei părți, sub formă de act legislativ, reglementare, normă, procedură, decizie, acțiune administrativă sau sub orice altă formă;

(q) „măsuri luate de o parte” înseamnă orice măsuri adoptate sau menținute de:
   (i) administrații sau autorități centrale, regionale sau locale și
   (ii) organisme neguvernamentale în exercitarea competențelor delegate de administrațiile sau autoritățile centrale, regionale sau locale;

(r) „persoană fizică a unei părți” înseamnă un resortisant al Singapore sau al unui stat membru al Uniunii Europene[5], în conformitate cu legislația acestora;

(s) „serviciu online” înseamnă un serviciu furnizat prin mijloace electronice și nu presupune prezența simultană a părților;

(t) „date cu caracter personal” înseamnă orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă;

(u) „teritoriu” înseamnă, pentru fiecare parte, zona în care se aplică prezentul acord în conformitate cu articolul 43 (Aplicare teritorială);

(v) „mesaj electronic comercial nesolicitat” înseamnă un mesaj electronic comercial care este trimis fără consimțământul destinatarului sau în pofida refuzului explicit al destinatarului;

(w) „OMC” înseamnă Organizația Mondială a Comerțului.

CAPITOLUL DOI

[5] Termenul „persoană fizică” include persoanele fizice cu reședința permanentă în Letonia care nu sunt cetățeni ai Letoniei sau ai oricărui alt stat, dar care au dreptul, în conformitate cu legislația și reglementările din Letonia, să primească un pașaport pentru străini.

DISCIPLINE ÎN MATERIE DE COMERȚ DIGITAL

SECȚIUNEA A

FLUXURI DE DATE DE ÎNCREDERE

ARTICOLUL 5

Fluxuri transfrontaliere de date

1. Părțile se angajează să asigure transferul transfrontalier de date prin mijloace electronice atunci când această activitate este destinată desfășurării activității unei persoane vizate.

2. În acest scop, o parte nu adoptă sau menține măsuri care interzic sau restricționează transferul transfrontalier de date prevăzut la alineatul (1) prin:

(a) solicitarea de a utiliza instalații informatice sau elemente de rețea de pe teritoriul părții pentru prelucrarea datelor, inclusiv prin impunerea utilizării unor instalații informatice sau elemente de rețea care sunt certificate sau aprobate pe teritoriul părții;

(b) solicitarea de a localiza datele pe teritoriul părții pentru stocare sau prelucrare;

(c) interzicerea stocării sau a prelucrării de date pe teritoriul celeilalte părți;

(d) condiționarea transferului transfrontalier de date de utilizarea unor instalații informatice sau elemente de rețea de pe teritoriul părții sau de cerințe de localizare pe teritoriul părții sau

(e) interzicerea transferului de date pe teritoriul părții.

3. Părțile reexaminează punerea în aplicare a prezentei dispoziții și evaluează funcționarea acesteia în termen de trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord. O parte poate propune în orice moment celeilalte părți să revizuiască lista restricțiilor enumerate la alineatul (2), inclusiv în cazul în care cealaltă parte a convenit să nu adopte sau mențină alte tipuri de măsuri în plus față de cele enumerate la alineatul (2) într-un viitor acord bilateral sau multilateral. O astfel de cerere se examinează într-un spirit pozitiv.

4. Nicio dispoziție a prezentului articol nu împiedică o parte să adopte sau să mențină o măsură incompatibilă cu alineatul (2) pentru a atinge un obiectiv legitim de politică publică[6], cu condiția ca măsura:

(a) să nu fie aplicată într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată sau o restricționare disimulată a comerțului; și

(b) să nu impună asupra transferului de informații restricții mai importante decât cele care sunt necesare pentru atingerea obiectivului[7].

ARTICOLUL 6

Protecția datelor cu caracter personal

[6] În sensul prezentului articol, „obiectiv legitim de politică publică” se interpretează în mod obiectiv și permite urmărirea unor obiective precum protejarea siguranței publice, a moralității publice, a vieții sau a sănătății oamenilor, animalelor sau plantelor, menținerea ordinii publice, protejarea altor interese fundamentale ale societății, cum ar fi coeziunea socială, siguranța online, securitatea cibernetică, inteligența artificială sigură și de încredere sau protecția împotriva diseminării dezinformării sau alte obiective comparabile de interes public, ținând seama de caracterul evolutiv al tehnologiilor digitale și de provocările conexe.

[7] Pentru mai multă certitudine, prezenta dispoziție nu afectează interpretarea altor excepții prevăzute în prezentul acord, nici aplicarea acestora la prezentul articol și nici dreptul unei părți de a o invoca pe oricare dintre ele.

1. Părțile recunosc faptul că persoanele fizice au dreptul la protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și că standardele înalte și aplicabile în acest sens contribuie la încrederea în economia digitală și la dezvoltarea comerțului.

2. Fiecare parte adoptă sau menține un cadru juridic care prevede protecția datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice.

3. La elaborarea cadrului său juridic pentru protecția datelor cu caracter personal, fiecare parte trebuie să țină seama de principiile și de orientările elaborate de organismele sau organizațiile internaționale relevante, cum ar fi principiile menționate în Declarația comună privind viața privată și protecția datelor cu caracter personal[8] și Orientările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (denumită în continuare „OCDE") care reglementează protecția vieții private și fluxurile transfrontaliere de date cu caracter personal.

4. Fiecare parte se asigură că, în ceea ce privește cadrul său juridic prevăzut la alineatul (2), acesta oferă persoanelor fizice o protecție nediscriminatorie a datelor cu caracter personal.

5. Fiecare parte publică informații privind protecția datelor cu caracter personal pe care o oferă persoanelor fizice, inclusiv orientări cu privire la modul în care:

(a) persoanele fizice pot recurge la căi de atac și

(b) întreprinderile pot respecta cerințele legale.

6. Fiecare parte încurajează transparența din partea întreprinderilor de pe teritoriul său în ceea ce privește politicile și procedurile lor legate de protecția datelor cu caracter personal.

7. Recunoscând faptul că părțile pot adopta abordări juridice diferite în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, acestea ar trebui să exploreze modalități de creștere a convergenței între aceste regimuri diferite, inclusiv pentru a facilita fluxurile transfrontaliere de date. Aceasta poate include recunoașterea rezultatelor în materie de reglementare, indiferent dacă

[8] Emisă în cadrul Forumului pentru cooperare în regiunea indo-pacifică, desfășurat la Paris la 22 februarie 2022.

aceasta este acordată în mod autonom sau prin acord reciproc, cadre internaționale mai ample sau orientări comune privind utilizarea mecanismelor comune de transfer transfrontalier de date.

8. Părțile depun eforturi pentru a face schimb de informații cu privire la mecanismele menționate la alineatul (7) care sunt aplicate în jurisdicțiile lor.

9. Părțile încurajează dezvoltarea de instrumente care să permită întreprinderilor să demonstreze conformitatea cu standardele de protecție a datelor cu caracter personal și cu cele mai bune practici.

10. Părțile depun eforturi pentru a face schimb de informații și de experiență cu privire la utilizarea instrumentelor de asigurare a conformității în materie de protecție a datelor menționate la alineatul (9) și depun eforturi pentru a promova convergența între instrumentele lor.

11. Nicio dispoziție a prezentului acord nu împiedică oricare dintre părți să adopte sau să mențină, în temeiul cadrului său juridic menționat la alineatul (2), măsuri pe care le consideră adecvate, inclusiv prin adoptarea și aplicarea de norme pentru transferul transfrontalier de date cu caracter personal, cu condiția ca dreptul părții respective să prevadă instrumente care să permită transferurile în condiții de aplicare generală pentru protecția datelor transferate.

12. Fiecare parte informează cealaltă parte cu privire la orice măsuri pe care le adoptă sau le menține în conformitate cu alineatul (11).

SECȚIUNEA B

DISPOZIȚII SPECIFICE

ARTICOLUL 7

Taxe vamale

Părțile nu instituie taxe vamale asupra transmisiilor electronice.

ARTICOLUL 8

Excluderea autorizării prealabile

1. Niciuna dintre părți nu impune obligația autorizării prealabile pentru simplul motiv că serviciul este furnizat online și nici nu adoptă și nu menține o altă cerință cu un efect echivalent[9].

2. Alineatul (1) nu se aplică serviciilor de telecomunicații, serviciilor de radiodifuziune, serviciilor de jocuri de noroc, serviciilor de reprezentare juridică sau serviciilor furnizate de notari sau de profesii echivalente în măsura în care acestea presupun o participare directă și specifică exercitării autorității publice.

ARTICOLUL 9

Contracte electronice

Cu excepția cazului în care se prevede altfel în actele sale cu putere de lege sau în normele administrative, o parte nu poate nega efectul juridic, valabilitatea juridică sau forța executorie a unui contract electronic[10] numai pe baza încheierii contractului prin mijloace electronice.

ARTICOLUL 10

[9] Pentru mai multă certitudine, o parte nu este împiedicată să solicite o autorizare prealabilă pentru un serviciu online sau să adopte ori să mențină orice altă cerință cu un efect echivalent, pe baza altor motive de politică.

[10] Pentru mai multă certitudine, un contract electronic include un contract încheiat prin interacțiunea cu un sistem de mesaje automate.

Autentificarea electronică și semnăturile electronice

1. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în actele sale cu putere de lege sau în normele administrative, o parte nu poate nega efectul juridic, valabilitatea juridică sau admisibilitatea ca probă în procedurile judiciare a unei semnături electronice numai pe baza faptului că semnătura este în format electronic.

2. Niciuna dintre părți nu adoptă sau menține măsuri care:

(a) ar interzice părților la o tranzacție electronică să determine reciproc metoda corespunzătoare de autentificare electronică sau semnătura electronică pentru tranzacția respectivă sau

(b) ar împiedica părțile la o tranzacție electronică să aibă posibilitatea de a stabili în fața autorităților judiciare sau administrative că tranzacția lor respectă toate cerințele legale cu privire la autentificarea electronică sau semnăturile electronice.

3. În pofida alineatului (2), oricare dintre părți poate impune ca, pentru o anumită categorie de tranzacții, metoda de autentificare electronică sau semnătura electronică să facă obiectul unei certificări de către o autoritate acreditată în conformitate cu legislația sa ori să îndeplinească anumite standarde de performanță care ar trebui elaborate prin procese deschise și transparente și ar trebui să vizeze exclusiv caracteristicile specifice ale categoriei de tranzacții în cauză.

4. În măsura prevăzută în actele sale cu putere de lege sau în normele sale administrative, o parte aplică alineatele (1)-(3) sigiliilor electronice, mărcilor temporale electronice și serviciilor de distribuție electronică înregistrată.

5. Părțile încurajează utilizarea autentificării electronice interoperabile.

ARTICOLUL 11

Codul sursă

1. Niciuna dintre părți nu solicită transferul codului sursă al software-ului deținut de o persoană fizică sau juridică a celeilalte părți și nici accesul la acesta ca o condiție pentru importul, exportul, distribuția, vânzarea sau utilizarea unui astfel de software sau a produselor care conțin astfel de software, pe teritoriul său sau de pe acesta.

2. Pentru mai multă certitudine:

(a) articolul 28 (Excepție prudențială), articolul 29 (Excepții generale) și articolul 30 (Excepții privind securitatea) se pot aplica măsurilor pe care oricare dintre părți le-a adoptat sau le-a menținut în contextul unei proceduri de certificare;

(b) alineatul (1) nu se aplică transferului voluntar al codului sursă al software-ului sau acordării voluntare a accesului la acesta de către o persoană fizică sau juridică a celeilalte părți pe bază comercială, de exemplu în contextul unei tranzacții de achiziție publică sau al altor contracte liber negociate sau în temeiul unor licențe cu sursă deschisă, cum ar fi în contextul software-ului cu sursă deschisă și

(c) alineatul (1) nu aduce atingere dreptului organismelor de reglementare, de aplicare a legii sau judiciare ale unei părți de a solicita modificarea codului sursă al software-ului pentru a se conforma actelor sale cu putere de lege sau normelor sale administrative care nu sunt incompatibile cu acordul.

3. Nicio dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere:

(a) dreptului autorităților de reglementare, al autorităților de aplicare a legii, al organismelor judiciare sau de evaluare a conformității[11] ale unei părți de a solicita transferul codului sursă al software-ului sau de a-l accesa, fie înainte, fie după import, export, distribuție, vânzare

[11] În sensul prezentului articol, „organism de evaluare a conformității” se referă la un organism sau o autoritate guvernamentală relevantă a unei părți sau la un organism neguvernamental în exercitarea competențelor delegate de un organism guvernamental sau de o autoritate guvernamentală a părții respective, care îndeplinește procedurile de evaluare a conformității cu actele cu putere de lege sau normele administrative aplicabile ale părții respective.

sau utilizare a software-ului în cauză, în vederea investigării, inspectării sau examinării, a unei acțiuni de asigurare a respectării legislației sau a unei proceduri judiciare, pentru a asigura conformitatea cu actele cu putere de lege sau actele administrative ale acesteia care urmăresc obiective legitime de politică publică[12], sub rezerva unor garanții împotriva divulgării neautorizate;

(b) cerințelor impuse de către o instanță judecătorească, de un tribunal administrativ, de o autoritate de concurență sau de un alt organism relevant al unei părți de a remedia o situație de încălcare a legislației în domeniul concurenței sau cerințelor prevăzute de actele cu putere de lege sau normele administrative ale unei părți care nu sunt incompatibile cu acordul de a oferi acces proporțional și specific la codul sursă al software-ului necesar pentru a elimina barierele la intrarea pe piețele digitale, pentru a asigura faptul că aceste piețe rămân competitive, echitabile, deschise și transparente;

(c) protecției și asigurării respectării drepturilor de proprietate intelectuală sau

(d) dreptului unei părți de a lua măsuri în conformitate cu articolul 9.3 (Securitate și excepții de ordin general) din capitolul privind achizițiile publice din Acordul de liber schimb, care se aplică *mutatis mutandis* prezentului articol.

ARTICOLUL 12

Protecția consumatorilor în mediul online

1. În sensul prezentului articol, „activitățile comerciale înșelătoare, frauduloase și de natură să inducă în eroare” includ:

[12] Acestea le pot include pe cele enumerate în nota de subsol 6 de la articolul 5.4 (Fluxuri transfrontaliere de date).

(a) declarații false, inclusiv implicite, referitoare la fapte importante, sau declarații false cu privire la aspecte precum calitățile, prețul, caracterul adecvat scopului, cantitatea sau originea bunurilor sau serviciilor;

(b) promovarea de bunuri sau servicii în vederea furnizării, fără a avea intenția sau o capacitate rezonabilă de a le furniza;

(c) nefurnizarea bunurilor sau a serviciilor către un consumator după ce i-au fost facturate, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de motive întemeiate și

(d) facturarea către un consumator a unor bunuri sau servicii nesolicitate.

2. Fiecare parte adoptă sau menține măsuri, inclusiv acte cu putere de lege și norme administrative, pentru a interzice activitățile comerciale înșelătoare, frauduloase și de natură să inducă în eroare care cauzează sau riscă să cauzeze prejudicii consumatorilor implicați în comerțul electronic.

3. Pentru a proteja consumatorii implicați în comerțul electronic, fiecare parte adoptă sau menține măsuri care urmăresc să asigure următoarele:

(a) consumatorilor li se oferă acces la căi de atac pentru a-și revendica drepturile, inclusiv dreptul la măsuri reparatorii în cazurile în care bunurile sau serviciile, deși achitate, nu sunt livrate sau furnizate astfel cum s-a convenit;

(b) furnizorii de bunuri sau servicii acționează în mod echitabil și onest în raport cu consumatorii;

(c) furnizorii de bunuri sau servicii oferă informații clare, complete, exacte și transparente cu privire la bunurile sau serviciile respective, inclusiv orice termeni și condiții de achiziție și

(d) siguranța bunurilor în timpul utilizării normale sau previzibile în mod rezonabil.

4. Pentru a proteja consumatorii implicați în comerțul electronic, părțile depun eforturi să adopte sau să mențină măsuri pentru a se asigura că furnizorii oferă informații clare, complete, exacte și transparente cu privire la identitatea și datele lor de contact[13].

5. Părțile recunosc importanța încredințării către agențiile lor de protecție a consumatorilor sau alte organisme relevante a unor competențe adecvate de aplicare a legii.

6. Părțile recunosc importanța cooperării dintre agențiile lor de protecție a consumatorilor sau alte organisme relevante, inclusiv a schimbului de informații și de experiență, precum și a cooperării în cazurile corespunzătoare de interes reciproc în ceea ce privește încălcarea drepturilor consumatorilor în domeniul comerțului electronic, pentru a consolida protecția consumatorilor online, în cazul în care acest lucru este decis de comun acord.

7. Fiecare parte se asigură că actele sale cu putere de lege și normele sale administrative în materie de protecție a consumatorilor sunt puse la dispoziția publicului și sunt ușor accesibile.

8. Părțile recunosc importanța acordării unui nivel de protecție consumatorilor implicați în comerțul electronic cel puțin egal cu cel acordat consumatorilor implicați în alte forme de comerț.

9. Fiecare parte promovează accesul la mecanismele de despăgubire a consumatorilor și creșterea gradului de informare cu privire la acestea, inclusiv pentru consumatorii care efectuează tranzacții transfrontaliere.

ARTICOLUL 13

Mesajele electronice comerciale nesolicitate

1. Părțile recunosc importanța promovării încrederii în comerțul electronic, inclusiv prin măsuri transparente și eficace care limitează mesajele electronice comerciale nesolicitate. În acest scop, fiecare parte adoptă sau menține măsuri care:

[13] În cazul furnizorilor intermediari de servicii, sunt incluse, de asemenea, identitatea și datele de contact ale furnizorului efectiv al bunului sau serviciului.

(a) impun furnizorilor de mesaje electronice comerciale obligația de a facilita capacitatea destinatarilor persoane fizice de a împiedica primirea în continuare a acestor mesaje și

(b) impun consimțământul destinatarilor persoane fizice de a primi mesaje electronice comerciale, astfel cum se specifică în actele cu putere de lege sau normele administrative ale fiecărei părți.

2. Fără a aduce atingere alineatului (1) litera (b), fiecare parte permite persoanelor fizice sau juridice care au obținut, în conformitate cu legislația sa, datele de contact ale unui destinatar persoană fizică în contextul furnizării de bunuri sau servicii, să îi transmită utilizatorului respectiv mesaje electronice comerciale pentru propriile bunuri sau servicii similare.

3. Fiecare parte se asigură că mesajele electronice comerciale sunt clar identificabile ca atare, prezintă în mod clar persoana în numele căreia au fost trimise și conțin informațiile necesare pentru a permite destinatarilor persoane fizice să solicite încetarea primirii mesajelor respective în orice moment și, în măsura în care se prevede în actele cu putere de lege și normele administrative ale unei părți, în mod gratuit.

4. Fiecare parte asigură accesul la căi de atac împotriva furnizorilor de mesaje electronice comerciale nesolicitate care nu respectă măsurile adoptate sau menținute în conformitate cu alineatele (1)-(3).

5. Părțile depun eforturi pentru a coopera în cazurile corespunzătoare de interes reciproc în ceea ce privește reglementarea mesajelor electronice comerciale nesolicitate.

ARTICOLUL 14

Cooperarea privind aspectele legate de comerțul digital

1. Părțile afirmă că parteneriatul digital este cadrul esențial pentru cooperarea digitală, inclusiv în domenii de interes reciproc, cum ar fi inteligența artificială, identitățile digitale și inovarea în domeniul datelor.

2. Părțile fac schimb de informații privind chestiunile de reglementare în contextul comerțului digital, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale părților, care abordează următoarele aspecte:

(a) recunoașterea și facilitarea serviciilor electronice de autentificare interoperabile și fezabilitatea încheierii unui acord de recunoaștere reciprocă a semnăturilor electronice în viitor;

(b) tratarea mesajelor electronice comerciale nesolicitate;

(c) protecția consumatorilor și a lucrătorilor pe platformele digitale;

(d) cadrele juridice privind drepturile de autor relevante pentru mediul online și

(e) orice alte chestiuni relevante pentru dezvoltarea comerțului digital.

3. Atunci când este necesar, părțile cooperează și participă activ la forurile internaționale pentru a promova dezvoltarea comerțului digital.

4. Pentru mai multă certitudine, această dispoziție nu aduce atingere aplicării articolului 6 (Protecția datelor cu caracter personal).

ARTICOLUL 15

Accesul la internet pentru comerțul digital și utilizarea acestuia

1. Părțile recunosc beneficiile asigurării faptului că, sub rezerva politicilor, a actelor cu putere de lege și a normelor administrative aplicabile, utilizatorii finali de pe teritoriile lor au capacitatea:

(a) să acceseze și să utilizeze aplicații și servicii alese de ei, sub rezerva unei gestionări rezonabile a rețelei care să nu blocheze sau să încetinească traficul în schimbul unui avantaj competitiv[14];

(b) să utilizeze dispozitive pentru utilizatorii finali la alegere, cu condiția ca aceste dispozitive să nu afecteze securitatea altor dispozitive, a rețelei sau a serviciilor furnizate prin intermediul rețelei și

(c) să acceseze informații privind practicile de gestionare a rețelei ale furnizorului lor de servicii de acces la internet.

2. Pentru mai multă certitudine, nicio dispoziție a prezentului articol nu împiedică părțile să adopte măsuri cu scopul de a proteja siguranța publică în ceea ce privește utilizatorii în mediul online.

ARTICOLUL 16

Date publice deschise

1. În sensul prezentului articol, „metadate” înseamnă informații structurale sau descriptive cu privire la date, cum ar fi conținutul, formatul, sursa, drepturile, acuratețea, proveniența, frecvența, periodicitatea, granularitatea, editorul sau partea responsabilă, informațiile de contact, metoda de colectare sau contextul.

2. Părțile recunosc că facilitarea accesului public la datele publice și a utilizării acestora contribuie la stimularea dezvoltării economice și sociale, a competitivității, a productivității și a inovării. În acest scop, părțile sunt încurajate să extindă acoperirea acestor date, de exemplu prin implicarea și consultarea părților interesate.

[14] În sensul alineatului (1) litera (a), părțile recunosc că un furnizor de servicii de acces la internet care oferă abonaților săi un anumit conținut în mod exclusiv nu ar acționa contrar acestui principiu.

3. În măsura în care oricare dintre părți alege să pună la dispoziția publicului date publice în format digital în scopul accesării și utilizării, aceasta depune eforturi pentru a se asigura că datele respective:

(a) sunt puse la dispoziție într-un format deschis care poate fi citit automat;

(b) sunt puse la dispoziție într-un format care are o componentă spațială, după caz;

(c) sunt într-un format care permite căutarea, recuperarea, utilizarea, reutilizarea și redistribuirea lor cu ușurință;

(d) sunt puse la dispoziție prin intermediul unor interfețe de programare a aplicațiilor fiabile, ușor de utilizat și disponibile gratuit;

(e) sunt puse la dispoziție pentru reutilizare în deplină conformitate cu normele unei părți în materie de protecție a datelor cu caracter personal;

(f) sunt actualizate, după caz, în timp util;

(g) sunt însoțite de metadate care se bazează, în măsura posibilului, pe formate utilizate în mod curent care permit utilizatorului să înțeleagă și să utilizeze datele și

(h) sunt puse la dispoziție în general fără niciun cost sau la un cost rezonabil pentru utilizator.

4. În măsura în care oricare dintre părți alege să pună la dispoziția publicului date publice în format digital în scopul accesării și utilizării, aceasta depune eforturi pentru a evita impunerea unor condiții discriminatorii sau care împiedică sau restricționează în mod nejustificat pentru utilizatorul unor astfel de date:

(a) reproducerea, redistribuirea sau republicarea datelor;

(b) regruparea datelor sau

(c) utilizarea datelor în scopuri comerciale și necomerciale, inclusiv în procesul de producție a unui produs sau serviciu nou.

5. Părțile depun eforturi pentru a coopera în vederea identificării modalităților prin care fiecare parte poate extinde accesul la datele publice pe care partea le-a făcut publice și utilizarea acestor date, inclusiv schimbul de informații și de experiență cu privire la practici și politici, cu scopul de a consolida oportunitățile de afaceri și de cercetare și de a genera noi astfel de oportunități, dincolo de utilizarea datelor respective de către sectorul public, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (denumite în continuare „IMM-uri”).

ARTICOLUL 17

Facturarea electronică

1. Părțile recunosc importanța facturării electronice pentru a îmbunătăți raportul cost-eficacitate, eficiența, acuratețea și fiabilitatea comerțului digital, inclusiv achizițiile publice prin mijloace electronice. Fiecare parte recunoaște beneficiile asigurării interoperabilității sistemelor utilizate pentru facturarea electronică pe teritoriul său cu sistemele utilizate pentru facturarea electronică pe teritoriul celeilalte părți, precum și importanța standardelor în materie de facturare electronică, un element-cheie în acest scop.

2. Fiecare parte se asigură că punerea în aplicare a măsurilor legate de facturarea electronică pe teritoriul său este concepută pentru a sprijini interoperabilitatea transfrontalieră între cadrele de facturare electronică ale părților. În acest scop, după caz, părțile își întemeiază măsurile legate de facturarea electronică pe cadre, standarde, orientări sau recomandări internaționale.

3. Părțile recunosc importanța economică a promovării adoptării la nivel mondial a unor cadre interoperabile de facturare electronică. În acest scop, părțile depun eforturi pentru a face schimb de bune practici și pentru a colabora în vederea promovării adoptării unor sisteme interoperabile de facturare electronică.

4. Părțile depun eforturi pentru a colabora cu privire la inițiativele care promovează, încurajează, sprijină sau facilitează adoptarea facturării electronice de către întreprinderi. În acest sens, părțile depun eforturi:

(a) pentru a promova existența unor politici, infrastructuri și procese care sprijină facturarea electronică și

(b) pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la facturarea electronică și pentru a dezvolta capacitățile în acest sens.

ARTICOLUL 18

Operațiuni comerciale fără documente pe suport de hârtie

1. În vederea creării unui mediu informatizat pentru comerțul transfrontalier cu mărfuri, părțile recunosc importanța eliminării formularelor și a documentelor pe suport de hârtie necesare pentru importul, exportul sau tranzitul mărfurilor. În acest scop, fiecare parte este încurajată să elimine formularele și documentele pe suport de hârtie, după caz, și să treacă la utilizarea de formulare și documente în formate bazate pe date.

2. Fiecare parte depune eforturi pentru a pune la dispoziția publicului, în format electronic, formularele și documentele necesare pentru importul, exportul sau tranzitul mărfurilor. În sensul prezentului alineat, termenul „format electronic” include formate adecvate pentru interpretarea și prelucrarea electronică automatizată fără intervenție umană, precum și imagini și formulare digitalizate.

3. Fiecare parte depune eforturi pentru a accepta versiunile electronice completate ale formularelor și documentelor necesare pentru importul, exportul sau tranzitul mărfurilor ca fiind echivalentul juridic al versiunilor pe suport de hârtie ale acestor formulare și documente.

4. Părțile depun eforturi pentru a coopera la nivel bilateral și în cadrul forurilor internaționale pentru a promova acceptarea versiunilor electronice ale formularelor și documentelor necesare pentru importul, exportul sau tranzitul mărfurilor.

5. La elaborarea inițiativelor care prevăd utilizarea operațiunilor comerciale fără documente pe suport de hârtie, fiecare parte depune eforturi pentru a ține seama de metodele convenite de organizațiile internaționale.

6. Fiecare parte recunoaște importanța facilitării schimbului de înregistrări electronice utilizate în activitățile comerciale între întreprinderi de pe teritoriul său și în conformitate cu actele cu putere de lege și normele sale administrative.

ARTICOLUL 19

Ghișeu unic

1. Părțile recunosc că sistemele de ghișeu unic facilitează comerțul, inclusiv comerțul digital, și își reafirmă angajamentul asumat la articolul 6.13 (Ghișeu unic) din Acordul de liber schimb de a se strădui să creeze sau să mențină sisteme de ghișeu unic pentru a facilita depunerea electronică, o singură dată, a tuturor informațiilor cerute de legislația vamală și de alte dispoziții privind exportul, importul și tranzitul mărfurilor.

2. Părțile dezvoltă cooperarea, de exemplu prin schimbul, atunci când este relevant și adecvat, printr-o comunicare electronică structurată și recurentă între autoritățile vamale ale părților, de informații din domeniul vamal, după caz și în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale fiecărei părți, în scopul de a îmbunătăți gestionarea riscurilor și eficacitatea controalelor vamale, de a viza mărfurile supuse riscului din punctul de vedere al colectării veniturilor sau al siguranței și securității și de a facilita comerțul legitim. Comitetul pentru vamă instituit prin articolul 16.2 (Comitete specializate) din Acordul de liber schimb poate, în cazul în care consideră necesar, să discute chestiuni, să propună recomandări și să adopte decizii în scopul punerii în aplicare a prezentului articol.

ARTICOLUL 20

Cadrul pentru tranzacțiile electronice

1. Fiecare parte depune eforturi pentru a adopta sau a menține un cadru juridic care să reglementeze tranzacțiile electronice și care să fie în concordanță cu principiile legii tip a UNCITRAL din 1996 privind comerțul electronic.

2. Fiecare parte depune eforturi pentru:

(a) evitarea unei sarcini de reglementare nejustificate asupra tranzacțiilor electronice și

(b) facilitarea contribuției persoanelor interesate la dezvoltarea cadrului său juridic pentru tranzacțiile electronice.

3. Părțile recunosc importanța facilitării utilizării documentelor electronice transferabile. În acest scop, fiecare parte depune eforturi pentru a adopta sau a menține un cadru juridic care să țină seama de legea tip a UNCITRAL din 2017 privind documentele electronice transferabile.

ARTICOLUL 21

Plățile electronice[15]

1. Luând act de creșterea rapidă a plăților electronice, în special a celor furnizate de noii furnizori de servicii de plăți electronice, părțile recunosc:

(a) beneficiul sprijinirii dezvoltării unor plăți electronice transfrontaliere sigure, eficiente, fiabile, securizate, convenabile și accesibile, prin încurajarea adoptării și utilizării unor standarde acceptate la nivel internațional, prin promovarea interoperabilității sistemelor de

[15] Pentru mai multă certitudine, nicio dispoziție a prezentului articol nu impune unei părți să acorde furnizorilor de servicii de plăți electronice ai celeilalte părți care nu sunt stabiliți pe teritoriul său acces la serviciile de plată ale băncilor centrale care implică decontarea între furnizorii de servicii financiare.

plăți electronice și prin încurajarea inovării și a concurenței utile în domeniul serviciilor de plăți electronice;

(b) importanța menținerii unor sisteme de plăți electronice sigure, eficiente, fiabile, securizate și accesibile prin acte cu putere de lege și norme administrative care, după caz, să țină seama de riscurile pe care le prezintă astfel de sisteme și

(c) importanța de a permite introducerea în timp util a unor produse și servicii de plată electronice sigure, eficiente, fiabile, securizate, convenabile și accesibile.

2. În acest sens, fiecare parte depune eforturi pentru:

(a) a lua în considerare, pentru sistemele de plăți electronice relevante, standardele de plată acceptate la nivel internațional cu scopul de a permite un grad sporit de interoperabilitate între sistemele de plăți electronice;

(b) a încuraja furnizorii de servicii financiare și furnizorii de servicii de plăți electronice să utilizeze platforme și arhitecturi deschise și să pună la dispoziție, în conformitate cu normele aplicabile privind protecția datelor, interfețe de programare a aplicațiilor pentru produsele, serviciile și tranzacțiile lor financiare, pentru a facilita un grad sporit de interoperabilitate, concurență, securitate și inovare în domeniul plăților electronice, care pot include parteneriate cu furnizori terți, sub rezerva unei gestionări adecvate a riscurilor și

(c) a facilita inovarea și concurența în condiții de concurență echitabile și introducerea în timp util a unor noi produse și servicii de plăți electronice și financiare, de exemplu prin adoptarea unor spații de testare în materie de reglementare și industriale.

3. Fiecare parte pune la dispoziția publicului, în timp util, actele cu putere de lege și normele administrative privind plățile electronice, inclusiv cele referitoare la aprobarea impusă de lege, la cerințele de acordare a licențelor, la proceduri și la standardele tehnice.

ARTICOLUL 22

Securitatea cibernetică

1. Părțile recunosc că amenințările la adresa securității cibernetice subminează încrederea în comerțul digital.

2. Părțile recunosc caracterul evolutiv al amenințărilor cibernetice. Pentru a identifica și a atenua amenințările cibernetice și pentru a facilita astfel comerțul digital, părțile depun eforturi pentru:

(a) a consolida capacitățile entităților lor naționale responsabile de reacția în caz de incidente de securitate cibernetică și

(b) a colabora pentru a identifica și a atenua intruziunile răuvoitoare sau diseminarea de coduri dăunătoare care afectează rețelele electronice ale părților, pentru a răspunde la incidentele de securitate cibernetică în timp util și pentru a face schimb de informații în vederea conștientizării și a bunelor practici.

3. Luând act de caracterul evolutiv al amenințărilor cibernetice și de impactul negativ al acestora asupra comerțului digital, părțile recunosc importanța abordărilor bazate pe riscuri în contextul gestionării unor astfel de amenințări, reducând în același timp la minimum barierele în calea comerțului. În consecință, pentru a identifica riscurile în materie de securitate cibernetică și pentru a se proteja împotriva acestora, pentru a detecta evenimentele de securitate cibernetică, precum și pentru a răspunde la incidentele de securitate cibernetică și a se redresa în urma acestora, fiecare parte depune eforturi pentru a utiliza abordări bazate pe riscuri care se întemeiază pe cele mai bune practici de gestionare a riscurilor și pe standarde elaborate în mod consensual, transparent și deschis și încurajează întreprinderile din jurisdicția sa să utilizeze astfel de abordări.

ARTICOLUL 23

Standarde, reglementări tehnice și proceduri de evaluare a conformității

1. În sensul prezentului articol, definițiile prevăzute în anexa 1 la Acordul privind barierele tehnice în calea comerțului (denumit în continuare „Acordul BTC”) se aplică *mutatis mutandis*.

2. Părțile recunosc importanța și contribuția standardelor, a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității la promovarea unei economii digitale funcționale și la reducerea barierelor din calea comerțului digital prin creșterea compatibilității, a interoperabilității și a fiabilității.

3. Părțile își încurajează organismele corespunzătoare să participe și să coopereze în domenii de interes reciproc în cadrul forurilor internaționale la care ambele sunt parte, pentru a promova elaborarea și utilizarea unor standarde internaționale referitoare la comerțul digital. În domeniile emergente de interes reciproc ale economiei digitale**,** părțile depun eforturi pentru a acționa în acest sens și în ceea ce privește serviciile relevante pentru comerțul digital.

4. Părțile recunosc că mecanismele care facilitează recunoașterea transfrontalieră a rezultatelor evaluării conformității pot facilita comerțul digital. Părțile depun eforturi pentru a recurge la astfel de mecanisme, care includ acorduri internaționale de recunoaștere privind acceptarea rezultatelor evaluării conformității de către autoritățile de reglementare. În domeniile emergente de interes reciproc ale economiei digitale, părțile depun eforturi pentru a acționa în acest sens și în ceea ce privește serviciile relevante pentru comerțul digital.

5. În acest scop, în domeniile de interes reciproc care sunt legate de comerțul digital, părțile depun eforturi sau își încurajează organismele corespunzătoare:

(a) să identifice și să coopereze la inițiativele comune în domeniul standardelor, al reglementărilor tehnice și al procedurilor de evaluare a conformității și

(b) să coopereze cu sectorul privat pentru a dezvolta o mai bună înțelegere a standardelor, a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității între părți, industrie și alte părți interesate relevante.

6. Părțile recunosc importanța schimbului de informații și a transparenței în ceea ce privește elaborarea, adoptarea și aplicarea standardelor, a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității pentru comerțul digital și își reafirmă angajamentele asumate în temeiul articolului 4.8 (Transparență) din Acordul de liber schimb. În domeniile emergente de interes

reciproc ale economiei digitale, părțile recunosc importanța schimbului de informații și a transparenței în ceea ce privește elaborarea, adoptarea și aplicarea standardelor, a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității pentru serviciile relevante pentru comerțul digital și depun eforturi, la cerere și dacă este cazul, să își încurajeze organismele corespunzătoare să furnizeze informații privind standardele, reglementările tehnice și procedurile de evaluare a conformității referitoare la serviciile relevante pentru comerțul digital.

ARTICOLUL 24

Întreprinderi mici și mijlocii

1. Părțile recunosc rolul fundamental al IMM-urilor în relațiile comerciale și de investiții bilaterale ale părților și oportunitățile pe care comerțul digital le poate oferi acestor entități.

2. Părțile recunosc rolul esențial al părților interesate, inclusiv al întreprinderilor, în punerea în aplicare de către părți a prezentului articol.

3. Pentru a spori oportunitățile IMM-urilor de a beneficia de prezentul acord, părțile depun eforturi pentru a face schimb de informații și de bune practici în ceea ce privește mobilizarea tehnologiei și a instrumentelor digitale cu scopul de a îmbunătăți participarea IMM-urilor la oportunitățile în domeniul comerțului digital.

ARTICOLUL 25

Incluziunea digitală

1. Părțile recunosc importanța incluziunii digitale pentru a se asigura că toate persoanele și întreprinderile dispun de ceea ce au nevoie pentru a participa la economia digitală, pentru a contribui la aceasta și pentru a beneficia de pe urma acesteia. În acest scop, părțile recunosc

importanța extinderii și facilitării oportunităților prin eliminarea barierelor din calea participării la comerțul digital.

2. În acest scop, părțile cooperează cu privire la aspecte legate de incluziunea digitală, inclusiv participarea la comerțul digital a persoanelor care se pot confrunta cu obstacole disproporționate în calea participării lor la comerțul digital. Această cooperare poate include:

(a) schimbul de experiență și de bune practici, inclusiv schimburi la nivel de experți, în ceea ce privește incluziunea digitală;

(b) identificarea și eliminarea barierelor din calea accesului la oportunitățile în domeniul comerțului digital;

(c) schimbul de metode și proceduri pentru elaborarea de seturi de date și efectuarea de analize în ceea ce privește participarea la comerțul digital a persoanelor care se pot confrunta cu obstacole disproporționate în calea participării lor la comerțul digital și

(d) orice alte domenii stabilite de comun acord de către părți.

3. Activitățile de cooperare legate de incluziunea digitală pot fi desfășurate prin coordonarea, după caz, a părților interesate și a agențiilor corespunzătoare ale părților.

4. Părțile participă activ la OMC și la alte foruri internaționale pentru a încuraja inițiativele de promovare a incluziunii digitale în comerțul digital.

ARTICOLUL 26

Schimbul de informații

1. Fiecare parte creează sau menține un suport digital gratuit și accesibil publicului care conține informații referitoare la prezentul acord, inclusiv:

(a) textul prezentului acord;

(b) un rezumat al prezentului acord și

(c) orice informații suplimentare pe care o parte le consideră utile pentru înțelegerea de către IMM-uri a beneficiilor prezentului acord.

2. Fiecare parte revizuiește periodic informațiile puse la dispoziție în temeiul prezentului articol pentru a se asigura că informațiile și linkurile sunt actualizate și exacte.

3. În măsura posibilului, fiecare parte depune eforturi pentru a pune la dispoziție informațiile în temeiul prezentului articol în limba engleză.

ARTICOLUL 27

Implicarea părților interesate

1. Părțile caută oportunități de promovare a beneficiilor comerțului digital în temeiul prezentului acord în rândul părților interesate, cum ar fi întreprinderile, organizațiile neguvernamentale, experții din domeniul universitar și alte părți interesate.

2. Părțile recunosc importanța implicării părților interesate și a promovării platformelor și inițiativelor relevante pe teritoriul părților și între acestea, după caz, în contextul prezentului acord.

3. Atunci când este cazul, părțile pot implica părțile interesate, cum ar fi întreprinderile, organizațiile neguvernamentale și experții din domeniul universitar, în scopul eforturilor de punere în aplicare și de modernizare în continuare a prezentului acord.

CAPITOLUL TREI

EXCEPȚII, SOLUȚIONAREA LITIGIILOR, DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE ȘI FINALE

SECȚIUNEA A

EXCEPȚII

ARTICOLUL 28

Excepție prudențială

1. Nicio dispoziție a prezentului acord nu împiedică niciuna dintre părți să adopte sau să mențină măsuri din motive prudențiale[16] precum:

(a) protecția investitorilor, a deponenților, a asiguraților sau a persoanelor față de care un furnizor de servicii financiare are obligații în calitate de fiduciar sau

(b) asigurarea integrității și a stabilității sistemului financiar al unei părți.

2. În cazul în care astfel de măsuri nu sunt compatibile cu dispozițiile prezentului acord, ele nu pot fi utilizate de una dintre părți ca mijloc de a se sustrage de la angajamentele sau obligațiile sale care decurg din prezentul acord.

3. Nicio dispoziție a prezentului acord nu impune vreunei părți divulgarea de informații referitoare la afacerile și la conturile unor clienți individuali sau orice informații confidențiale sau protejate deținute de organismele publice.

ARTICOLUL 29

[16] Se înțelege că termenul „motive prudențiale” include menținerea siguranței, a solidității, a integrității sau a responsabilității financiare a furnizorului individual de servicii financiare.

Excepții de ordin general

Articolele 2.14 (Excepții de ordin general) și 8.62 (Excepții de ordin general) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* prezentului acord.

ARTICOLUL 30

Excepții privind securitatea

Articolul 16.11 (Excepții privind securitatea) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* prezentului acord.

ARTICOLUL 31

Măsuri temporare de salvgardare legate de circulația capitalurilor și de plăți

Articolul 16.10 (Măsuri temporare de salvgardare legate de circulația capitalurilor și de plăți) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* prezentului acord.

ARTICOLUL 32

Fiscalitate

Articolul 16.6 (Fiscalitate) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* prezentului acord.

SECȚIUNEA B

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

ARTICOLUL 33

Soluționarea litigiilor

Dispozițiile capitolului paisprezece (Soluționarea litigiilor) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* tuturor litigiilor care apar între părți legate de interpretarea și aplicarea prezentului acord.

ARTICOLUL 34

Mecanismul de mediere

Dispozițiile capitolului cincisprezece (Mecanismul de mediere) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* prezentului acord și nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor părților în temeiul articolului 33 (Soluționarea litigiilor).

ARTICOLUL 35

Transparență

În completarea dispozițiilor existente din capitolul paisprezece din Acordul de liber schimb, fiecare parte publică fără întârziere:

(a) o cerere de inițiere a consultărilor formulată în temeiul articolului 14.3 alineatul (2) (Consultări) din Acordul de liber schimb;

(b) o cerere de instituire a unei comisii formulată în temeiul articolului 14.4 alineatul (2) (Inițierea procedurii de arbitraj) din Acordul de liber schimb;

(c) data creării unei comisii, stabilită în conformitate cu articolul 14.5 alineatul (7) (Instituirea comisiei de arbitraj) din Acordul de liber schimb, termenul pentru memoriile *amicus curiae* stabilit în conformitate cu regula 42 din anexa 14-A (Regulament de procedură pentru arbitraj) la Acordul de liber schimb și limba de lucru utilizată în cadrul procedurilor comisiei de arbitraj stabilită în conformitate cu regula 46 din anexa 14-A (Regulament de procedură pentru arbitraj) la Acordul de liber schimb;

(d) observațiile și declarațiile sale furnizate în cadrul procedurilor comisiei de arbitraj, cu excepția cazului în care părțile convin altfel și

(e) o soluție convenită de comun acord, în temeiul articolului 14.15 (Soluția convenită de comun acord) din Acordul de liber schimb.

SECȚIUNEA C

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

ARTICOLUL 36

Dispoziții instituționale

1. Articolul 16.1 (Comitetul pentru comerț) și articolul 16.2 alineatul (1) litera (d) (Comitete specializate) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* prezentului acord.

2. Comitetul pentru comerțul cu servicii, investiții și achiziții publice instituit în temeiul articolului 16.2 alineatul (1) litera (d) din Acordul de liber schimb este răspunzător pentru punerea în aplicare eficace a prezentului acord, cu excepția articolului 19 (Ghișeu unic).

3. Articolul 8.64 (Comitetul pentru comerțul cu servicii, investiții și achiziții publice) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* prezentului acord.

4. Articolul 16.2 alineatul (2), articolul 16.2 alineatul (3), articolul 16.2 alineatul (4), articolul 16.3 (Evoluția dreptului OMC), articolul 16.4 (Adoptarea deciziilor) și articolul 16.5 (Modificări) din Acordul de liber schimb se aplică *mutatis mutandis* prezentului acord.

SECȚIUNEA D

DISPOZIȚII FINALE

ARTICOLUL 37

Comunicarea informațiilor

1. Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca obligând părțile să comunice informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica asigurarea respectării legii, ar fi contrară interesului public, sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor întreprinderi publice sau private.

2. În cazul în care o parte transmite Comitetului pentru comerț, Comitetului pentru vamă sau Comitetului pentru comerțul cu servicii, investiții și achiziții publice informații care sunt considerate confidențiale conform legislației și reglementărilor sale, cealaltă parte tratează aceste informații ca fiind confidențiale, cu excepția cazului în care partea care transmite informațiile decide altfel.

ARTICOLUL 38

Intrarea în vigoare

1. Prezentul acord se aprobă de către părți în conformitate cu procedurile fiecăreia.

2. Prezentul acord intră în vigoare în prima zi din a doua lună care urmează celei în care părțile își transmit notificări scrise care atestă că au îndeplinit cerințele și procedurile legale aplicabile pentru intrarea în vigoare a prezentului acord. Părțile pot stabili de comun acord o altă dată.

ARTICOLUL 39

Durata

1. Perioada de valabilitate a prezentului acord este nelimitată.

2. O parte poate notifica în scris celeilalte părți intenția de a denunța prezentul acord.

3. Denunțarea produce efecte la șase luni de la notificarea prevăzută la alineatul (2).

4. În termen de 30 de zile de la transmiterea unei notificări în temeiul alineatului (2), oricare dintre părți poate solicita consultări pentru a se stabili dacă denunțarea unei dispoziții a prezentului acord ar trebui să intre în vigoare la o dată ulterioară celei prevăzute la alineatul (3). Aceste consultări încep în termen de 30 de zile de la data transmiterii solicitării.

ARTICOLUL 40

Îndeplinirea obligațiilor

Părțile iau toate măsurile generale sau specifice necesare pentru a-și îndeplini obligațiile care le revin în temeiul prezentului acord. Ele se asigură că obiectivele prevăzute de prezentul acord sunt atinse.

ARTICOLUL 41

Relația cu alte acorduri

1. Prezentul acord face parte integrantă din relațiile globale între Uniune și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Republica Singapore, pe de altă parte, reglementate de Acordul de parteneriat și cooperare și de Acordul de liber schimb și se înscrie într-un cadru instituțional comun. Acesta constituie un acord specific de punere în aplicare a dispozițiilor în materie de comerț ale Acordului de parteneriat și cooperare și, împreună cu Acordul de liber schimb, formează zona de liber schimb în conformitate cu articolul XXIV (Aplicare teritorială – Trafic de frontieră – Uniuni vamale și zone de liber schimb) din GATT 1994 și cu articolul V (Integrare economică) din GATS.

2. Următoarele articole din Acordul de liber schimb încetează să producă efecte și sunt înlocuite cu următoarele articole din prezentul acord, astfel cum este indicat:

(a) articolul 8.54 (Prelucrarea datelor) din Acordul de liber schimb este înlocuit de articolul 5 (Fluxuri transfrontaliere de date) din prezentul acord;

(b) articolul 8.57 alineatul (3) (Obiective) din Acordul de liber schimb este înlocuit de articolul 5 din prezentul acord;

(c) articolul 8.57 alineatul (4) din Acordul de liber schimb este înlocuit de articolul 6 (Protecția datelor cu caracter personal) din prezentul acord;

(d) articolul 8.58 (Taxe vamale) din Acordul de liber schimb este înlocuit de articolul 7 (Taxe vamale) din prezentul acord;

(e) articolul 8.60 (Semnăturile electronice) din Acordul de liber schimb este înlocuit de articolul 10 (Autentificarea electronică și semnăturile electronice) din prezentul acord și

(f) articolul 8.61 (Cooperare în materie de reglementare a comerțului electronic) din Acordul de liber schimb este înlocuit de articolul 14 (Cooperarea privind aspectele legate de comerțul digital) din prezentul acord.

3. Pentru mai multă certitudine, părțile convin că nicio dispoziție a prezentului acord nu le impune să acționeze într-un mod incompatibil cu obligațiile care le revin în cadrul Acordului OMC.

ARTICOLUL 42

Absența efectelor directe

Pentru mai multă certitudine, nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează în sensul de a conferi drepturi sau de a impune obligații oricăror persoane, altele decât drepturile și obligațiile create între părți în temeiul dreptului internațional public.

ARTICOLUL 43

Aplicare teritorială

Prezentul acord se aplică:

(a) în ceea ce privește Uniunea, teritoriilor în care se aplică Tratatul privind Uniunea Europeană și TFUE, în condițiile stabilite în respectivele tratate și

(b) în ceea ce privește Republica Singapore, teritoriului acesteia.

Trimiterile la „teritoriu” din prezentul acord se interpretează în acest sens, cu excepția dispozițiilor contrare exprese.

ARTICOLUL 44

Texte autentice

Prezentul acord este redactat în două exemplare în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, neerlandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentic.